

2 • 2005

KÄNSELSPRÖTET

Föreningen Finlands Dövblinda rf

April

Välkomna till kongresstaden Lahtis

Verksamhetsledare fyller 50

Innehåll:

Fem frågor

Ledaren: Vårmötet i Lahtis: Ulla Kungas

Lahtis 100 år. Välkomna till kongressstaden Lahtis: Jouni Vanhanen

Taktilt fingeralfabet

"Du är en tavastländsk gosse": Leena Paakkala

Raili Karisaari 60 år

Riina – ny ombudsman: Riina Paasikoski

Konferensen närmar sig – det är bråttom: Päivi Rissanen

Lagen för handikappservice förnyas 2009? Tuija Lehtonen

Min tvåspråkiga barndom: Hilikka Kasurinen

På pärmbilden två knölsvanar, bakom dem en and på vårisen. Bilden är tagen i början av april utanför Fölisön i Helsingfors. Bild: Tuija Lehtonen.

OBS!

Tillsammans med denna tidning får du i fyrfärgstryck "Taktilt fingeralfabet".

Fem frågor:

1. Vilken hund är den snabbaste i världen?
2. Vilken är den största planeten i vårt solsystem?
3. På vilket sätt skiljer sig sångsvanen från knölsvanen?
4. Hur högt är utsiktstornet Näsi-neula i Tammerfors?
5. Vilka är grundfärgerna?

Svar:

1. Greyhound. Den tillhör vinthundarna. Det snabbaste landdjuret är geparden som är ett kattdjur
2. Jupiter, den femte planeten räknat från solen. Jupiters diameter vid ekvatorn är 142 984 km. Jordens diameter är 12 756,3 km
3. Sångsvanen har en gul och slät näbb, knölsvanens näbb är orange och har en knöl. Knölsvanens hals ser ofta ut som en båge medan sångsvanens är rak. Sångsvanen är Finlands nationalfågel.
4. 130 m. Näsineula är Nordens högsta utsiktstorn. Tillsammans med väderstationen blir det 168 m.
5. Grundfärgerna är rött, blått och gult. Genom att kombinera två grundfärger får man nya färger vilka kallas mellanfärger. Dessa är grönt, violett och orange.

Vårmetet i Lahtis

Vårmetet går av stapeln i Lahtis 23. - 24.2005. Vårmeten har hållits i olika delar av Finland. Nu står Lahtis i turen. Vårmetena hålls på olika orter för att så många långväga resenärer eller äldre dövblinda och syn- och hörselskadade någon gång skall ha en möjlighet att delta i vårmetet nära sin hemtrakt.

Under detta sedvanliga vårmete behandlar vi förra årets (2004) verksamhetsberättelse och bokslut. Efter vårmetet följer en gemensam diskussion om nästa års (2006) verksamhetsplaner. Medlemmarna kan komma med förslag till vad de väntar sig av verksamheten. De behövs idéer och tankar för att utveckla verksamheten. Tidigare idéer beaktas också beroende på resurser och pengar.

Det är viktigt att vi tillsammans planerar och förverkligar verksamhetsplanerna. Ibland finns det sådant som behöver utvecklas. Det är bara vi själva som vet vilket slags verksamhet vi behöver och vad som fungerar bäst i praktiken just för oss. I vissa verksamheter är också de

dövblinda och de syn- och hörselskadade med som projektansvariga tillsammans med föreningens personal. Det här är fint och bör uppmuntras. På så sätt motiveras de ytterligare.

Efter mötet har vi på kvällen litet tid att umgås och utbyta erfarenheter, eftersom vi så sällan träffas. Det bjuds också på god mat och det finns möjligheter till dans.

På sätt och vis är höst- och vårmetena goda och viktiga mötesplatser där vi får vara tillsammans en stund.

Ulla Kungas

Ordförande

Lahtis 100 år

Välkomna till kongresstaden Lahtis

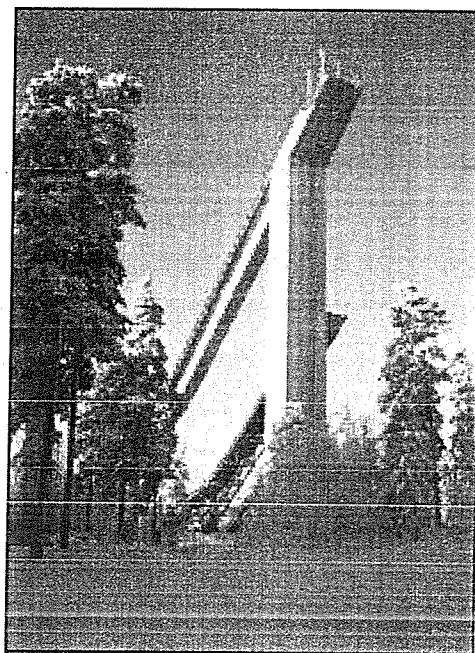
Jouni Valonen

Lahtis är Östra Tavastlands centrum. Staden fyller i år 100 år. När Lahtis fick stadsrättigheter år 1905 bodde här ca 2500 personer. Sedan dess har stadens invånarantal mångdubblats. Milstolpen 100 000 närmar sig med ilfart.

Lahtis är en gammal traditionell industristad. Möbelindustrin sysselsatte på sin tid många invånare. Isku och Askö hör än i dag till de mest kända inom sitt område. Genom att industrin utvecklats har många arbetsplatser gått förlorade, eftersom maskinerna övertagit de jobb som människorna gjorde ännu för 20 år sedan. Lahtis har en avsevärt större arbetslöshet än andra städer.

Lahtis är beläget i en naturskön omgivning. Sjöarna och Salpaussälkä ås utgör en skön inramning. De gröna skogarna och vattendragen är ypperliga kontraster till de stadens grå stenhus. Vesijärvi och flera små sjöar erbjuder många olika rekreativsmöjligheter.

Vad lönar det sig att se i Lahtis?
Lahtis är en gammal traditionell vin-

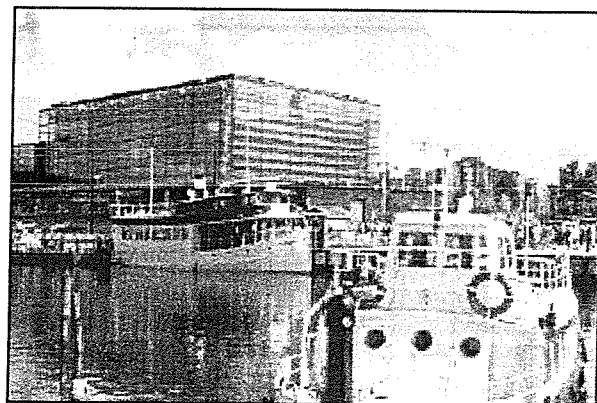

En av de tre hoppbackarna i Lahtis skistadion.

tersportort och Lahtis skidstadion är centrum för tävlingarna. Salpaussälkä spelen som i år fyllde 80 år är det mest kända evenemanget internationellt sett. Sitt nuvarande utseende fick skidstadion i samband med VM-spelen år 1978. Till dessa spel byggdes de nuvarande hoppbackarna som säkert är Lahtis mest kända landmärken. På sommaren fungerar stadion som simbassäng.

Sibelius huset vid Lahtis hamn är en annan känd sevärdhet. Sibelius hus-

Lahtis är beläget i en naturskön omgivning. De gröna skogarna och vattendragen är ypperliga kontraster till de stadens grå stenhuss.

ets byggnadsmaterial, trä och glas, väckte på sin tid stor uppmärksamhet. Man har kritiserat akustiken, men många toppexperter har berömt den.

Mokulla turistcentrum är en av Lahtis vackraste platser. Mången har bekantat sig med Mokulla herrgård och dess trädgård med de gamla ekarna. Där anordnas varje sommar en internationell författarträff med kända författare från hela världen. Ett annat stort evenemang är diktmara-ton, till vars främsta framträdare hör Tommy Taberman.

Andra kända landmärken är centrumets höga radiomaster samt nära Lahtis centrum vattenorgeln i närheten av Pikkuvesijärvi. Vattenorgeln är den enda i Finland och de närmaste motsvarande återfinns i Prag. Musiken och de olika färgkombinationerna är fantastiska att se i den mörknande sommarnatten. I Lahtis finns det också ett vattentorn därifrån man har en strålande utsikt

över hela staden. Tyvärr har detta inte används i turistsyfte och verksamheten har lagts ned.

Mötesplatsen

Den blivande mötesplatsen hotell Alex Park befinner sig i stadens absoluta centrum mellan busstationen och torget. Hotellet har två restauranger vars mat jag själv ibland njuter av. På hotellet finns också den populäraste nattklubben i stan, som har levande musik på onsdag, fredag och lördag. Musiken varierar från traditionell vals och tango till modern "jytä".

Jag hälsar mötesdeltagarna välkomna till min hemstad Lahtis. Stadens smeknamn har ändrats under årens lopp. På 70-talet kallades den Finlands Chicago, på 80-talet Business City, och senast hörde jag att man försöker marknadsföra Lahtis som Finland officiella kulturhuvudstad. Härmed må det vara hur som helst: ingenting överträffar Lahtis.

”Du är en tavastländsk gosse”

Leena Paakkala

Jag var hemma hos din mamma och tittade på foton och mindes. Din mamma tecknade livligt om din och dins systers födelse och barndom, som du till största delen tillbringade i det centrala Tavastland i Kauriala, Tavastehus.

Du såg dagens ljus den 26 april 1955. Din familj glädde sig otroligt över gossebarnet. Som baby hade du blå ögon och mörkt hår. Inom tre månader blev dina ögon bruna, ett arv av din mor. Din syster fick sin fars ögon.

Du växte upp i en teckenspråkig familj. På grund av din fars sjukdom och den svåra ekonomiska situationen har du varit tvungen att kämpa i livet, men det har också stärkt ditt självförtroende. En stor rikedom är också att du lärde dig två modersmål. Omgivningen var lugn och bra och grannarnas barn trevliga. Du fick ofta tolka för din far och mor och lärde dig teckna professionellt.

Din kära gudmor Annikki, församlingssystemer, understödde din skol-

gång ekonomisk tillsammans med tre andra gudmödrar, och de följde kärleksfullt din framgång från läroverket till gymnasiet. Gymnasiet var Tavastehus ärorika gymnasium, som också haft Jean Sibelius, Juho Kusti Paasikivi, Eino Leino jämte många andra berömda konstnärer, författare och politiker som elever. Under gymnasietiden fick du jobbet som vaktmästarvikarie vid Tavastehus konstmuseum. Professorn och intendenten Taisto Ahola gav dig

arbetet och betraktade dig som sin egen son. Du fick många vänner inom konstnärskretsar, besökte deras utställningar och umgicks i deras hem. Du var omtyckt, öppen och hade humor. Du var så populär att du fick samma arbete vid konstmuseet under hela gymnasietiden

Efter att ha tagit studenten för du till Helsingfors för att studera. Under studietiden träffade du en förtjusande flicka som blev din hustru Merja. Ni fick tre barn. Barnen besökte fafa Vilho och famo Irja och lärde sig teckna bra med sina döva farföräldrar. Också din hustru Merja har genomgått kurser i teckenspråk.

Numera är du verksamhetsledare för Finlands Dövblinda r.f. Du följer aktivt med de dövblindas arbetsfält. Arbetet är krävande och du har stort ansvar, men det självförtroende du fick som barn hjälper dig.

Tillsammans med din mor gläder jag mig åt det du uppnått i livet och de kunskaper i teckenspråk du fick i din barndom. Du har också ett stöd i Merja och dina barn. Du fyller nu 50 år. En hälsning i anledning av din födelsedag: må alla dina önsknin- gar gå i uppfyllelse.

Men framför allt, Kai, hjärtliga gratulationer på din bemärkelsedag.

Raili Karisaari 60 år

Raili tackar föreningen och arbetskamraterna för presenter och hågkomst.

Redaktör Raili Karisaari fyllde 60 år den 6. 3. 2005. Följande dag arrangerades det en kaffebjudning på centralbyrån i anledning av bemärkelsedagen. Raili anställdes i Finlands Dövblindas r.f tjänst för 17 år sedan för att göra den nygrundade Kuurosokeiden Uutislehti (De dövblindas Nyhetstidning) Raili som fortfarande gör Nyhetstidningen är också Känselförståelsens stadigvarande redaktör. Arbetsfältet har ökat genom Jäsenkirje (Medlemsbrevet) som utkommer fem gånger i året samt sedan 1998 kundtidningen Satakie- li (Näktergalen), vilkas huvudredaktör Raili är.

"I det här arbetet håller man sig hela tiden ajour med det som händer i föreningen, samhället och hela världen. Det är också fint att se spåren av sitt arbete," konstaterar Raili förnöjt.

Ny ombudsman

Riina är 168 cm lång, sportig och rätt slank. Bakom glasögonen är ögonen blågrå. Hon har rakt långt ljusbrunt hår.

Jag heter Riina Paasikoski och är det nya ombudet för Helsingfors centralbyrå. Tidigare skötes samma arbete av Mia Meriläinen med titeln intressebevakningssekreterare. Jag inledde mitt arbete 16.3. Min arbetstid är i medeltal tre dagar i veckan och jag försöker alltid vara på plats på måndagarna. Man kan nå mig per mobil och e-post också annars på vardagarna.

Jag arbetar under den ledande distriktssekreteraren Terhi Pikkujämsä. Till mina uppdrag hör att handleda distriktssekreterare och stöda medlemmarna främst i frågor som gäller rättigheter beträffande handikapptjänster. Jag följer också med att myndigheterna handlar lagenligt och förbereder ställningstaganden för lagförslag och administrativa reformer. För närvarande befinner sig särskilt folk- och färdtjänster under lupen.

riina.paasikoski@kuurosokeat.fi
Tel. 09-5495 3515, mobil 0400-817474

Glada vappen?!

Mikael Reuter / Reuters ruta 13/5 1993 (förkortad)

Den finlandssvenska hälsningen Glada vappen! är totalt osvensk. Det är inte bara fråga om ordet "vappen". Ingen skulle ju komma på att säga "goda julen" eller "glada påsken". Glada vappen blivit först studenternas och sedan så småningom nästan alla finlandssvenskars speciella lilla identitetsmarkör inför förstamajfirandet.

Jag kan inte tänka mig att fördöma hälsningen glada vappen när den används i glada vänners lag. Men detta innebär naturligtvis inte att ordet vappen som sådant är acceptabelt i alla finlandssvenska sammanhang. Tvärtom, det är klart bundet till vissa situationer och till en utpräglat vardaglig talspråklig stil. Om staden, tidningen eller radion vill informera folk om vad som händer och sker under valborgshelgen är det självfallet inte lämpligt att använda vappen, vare sig i rubriker eller i löpande text.

I sakprosa (till exempel informationstexter) är därför det enda tänkbara att man talar om valborg, valborgsmässafton eller första maj.

www.kotus.fi/svenska/reuter/

Taktilt fingeralfabet – samtal från hand till hand – interaktion med hjälp av känslan

Att var människa förverkligas genom samverkan med andra människor. När hörseln och synen försvagas kan det innebära ett behov av nya metoder och knep att bevara samtalsförbindelsen och få information och kunskap.

En metod är att teckna bokstäverna i handen så att maken/makan, familjen och släktingarna, vännerna, grannarna, myndigheterna, assistenterna, ledsagarna och teckenspråkstolkarna kan meddela sig direkt med den dövblinda.

Utöver syn- och hörselresterna reflekterar också lukt- och smaksinnet, rörelsen, känslan och beröringen den omgivande världen. En mångsidig insikt och kontakt med omvärlden kan uppstå och bevaras med hjälp av beröring. Värme, kyla, materialets form, ytan och deras förändringar, vikt, fasthet och tyngd kommer fram utan större ansträngningar. Att hälsa genom att skaka hand är som ett visitkort – handskak-

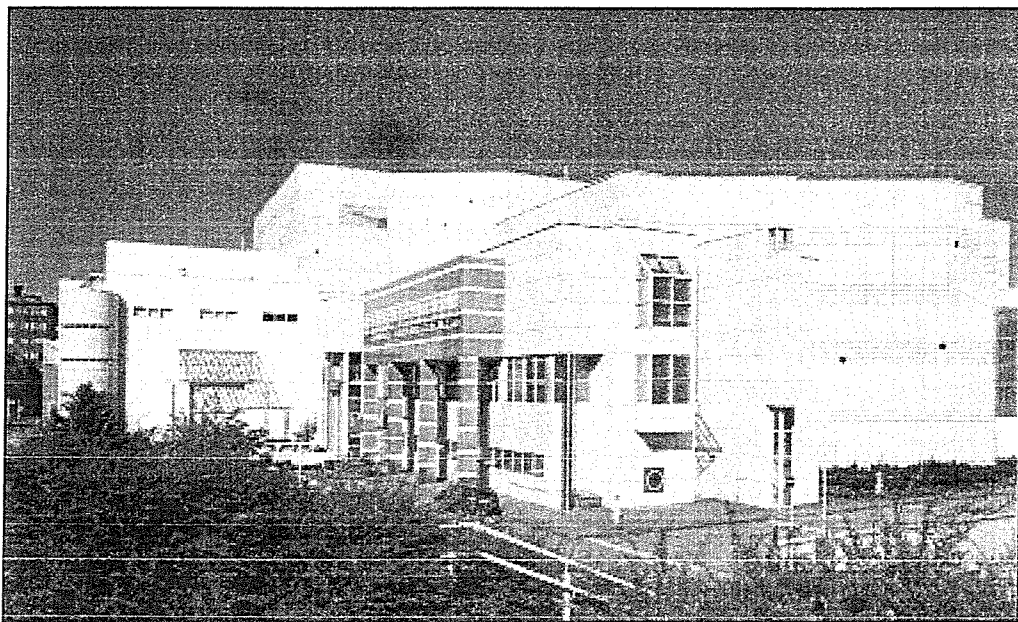
ningen berättar någonting. Beröringen skapar en förbindelse med en annan människas känslor.

Det taktila fingeralfabetet är ett system genom vilket vi kan bevara en fungerande förbindelse med de dövblindas och syn- och hörselskadades tankevärld och verksamhet. Varje ord bokstaveras bokstav för bokstav i handflatan mellan tummen och pekfingret. Med tillräcklig träning lär sig nervsystemet läsa och tolka det budskap som förmedlas genom känselsinnet.

Det taktila fingeralfabetet fungerar som en del av det taktila teckenspråket genom att klargöra enskilda ord och namn. Förutom genom det taktila fingeralfabetet kan man kommunicera med den dövblinda genom att med fingret teckna stora bokstäver i personens hand eller rygg.

Det taktila fingeralfabetet har sammanställts av Finlands Dövblindas r.f. projekt Kommunikationens olika möjligheter och finansieras av PAF.

Konferensen närmar sig – det är bråttom

Konferensen tar plats i Tampere-talo (Tammerfors huset).

Päivi Rissanen

Det är endast knappa tre månader kvar till Tammerfors världskonferens. I Finlands Dövblindas r.f. byrå jobbar vi med svetten i pannan.

Den internationella planeringsgruppen för konferensen samlades i Tammerfors 12. - 13.3. Då fick bl.a. ordföranden för de Dövblindas Världsförbund Stig Ohlson och generalsekreteraren för Världsförbundet, dansken Lex Grandia komma med sina vägande åsikter om arrangemangen.

De praktiska arrangemangen har framskridit tillfredsställande. Under

februari månad hade redan 90 personer anmält sig. Under vårens förlopp kommer deltagarantalet sannolikt att fördubblas. För närvarande funderar vi på centralbyrån vilka föredrag som kan godkännas för konferensen. Inalles 33 föredrag har sänts till Finland inom utsatt tid.

I föredragen granskas de dövblindas rättigheter, möjligheter till deltagande och medbeslutanderätt på ett mångsidigt sätt. De dövblindas möjligheter att delta i utbildningen, arbetslivet och fritiden förs fram. I föredragen dryftas de dövblindas kommunikationssätt och hinder. Den

nya tekniken granskas från olika synvinklar: cochleaimplantatet har öppnat en ny värld för många dövblinda, tekniken satt fart på de dövblindas utbildningsmöjligheter. Den nya tekniken har också gett de dövblindas servicecentraler unika möjligheter. De dövblindas mångsidiga stödåtgärder kartläggs. Bland annat de dövblindas internationella organisationer klarlägger sin verksamhet. Även många samfund och företag framför sina målsättningar och strävanden i samband med konferensen. Från Finland har åtminstone Nokia och Stakes en utställning i Tammerfors huset.

Konferensens sociala program är rikligt och mångskiftande. Ifall konstutställningarna och konstsmedjorna känns tröttande finns det i Tammerfors huset också ett "sinnesrum". I det rummet uppmuntras besökarna att känna, pröva på och förnimma obehindrat. En liten tillflyktsort undan konferensen stim utgör "tysta rummet". Där kan man lugna ned sig, tystna och meditera en stund. Kvällen på Viikingsaari måndagen den 7.6. har fått ett trevligt tillägg. På ön kan man bara denna enda kväll se personliga miljökonstverk. Ett spännande programnummer är: kommer konferensen i juni att bjuda på vackert väder? Eller bör vi packa ned ullvantar i konferensrygsäckarna?

Lagen för handikappservice förnyas 2009?

Tuija Lehtonen

På programmet för den nuvarande regeringen finns en förnyelse av lagen för handikappservice som skulle garantera tillgången till handikappservice och en jämlik behandling av de handikappade. Målsättningen är att sammanfoga den nuvarande lagen för utvecklingsstörda och lagen för handikappservice. Särskilt lagen för utvecklingsstörda är föråldrad. Internationaliseringen och förenhetligandet av EU:s lagstiftning utgör en påtryckning. Man har för avsikt att sammanställa den lagstiftning som berör handikappade med den övriga lagstiftningen för social- och hälsovård. Dessutom vill man utveckla det regionala samarbetet.

Två förhandsutredningar

Social- och hälsovårdsministeriet beställde två förhandsutredningar för sammanslagningen av lagen för utvecklingsstörda och lagen för handikappservice. Enligt dessa förhand-

utredningar görs ett utkast till regeringen beträffande den nya lagen för handikappservice.

Senaste år i juni blev Jukka Kumpuvuoris juridiska förhandsutredning klar. Kumpuvuori poängterar särskilt utvecklingen av assistentsystemet och den subjektiva rätten till en personlig assistent för gravt handikappade. Tolktimmarnas antal borde ökas trefaldigt. Då de dövblindas tolkningsminimum nu är 240 timmar i året borde de enligt Kumpuvuoris förslag vara 700.

I februari 2005 blev Erkki Paaras utredning om hur servicen för utvecklingsstörda borde utvecklas. Paara föreslår att lagen för handikappservicen och lagen för de utvecklingshämjade bör sammanslås senast år 2009. Enligt förslaget skulle de tjänster som nu erbjuds de utvecklingsstörda skrivas in i den nya handikapplagen. I den nya lagen skulle man betrakta särskilt rehabiliterarna inom mentalvården som en ny klientgrupp. I första hand skulle tjänsterna inom handikapplagen riktas till personer under 65 år

Utredningarna svåra att förena

Erkki Paara är inte entusiastisk inför den personliga assistenten som en subjektiv rätt, eftersom kostna-

derna kan bli skyhöga. Vad beträffar tolktjänsterna konstaterar han att det är motiverat med en ökning av timantalet, eftersom det lagstadgade miniantalet ofta blivit maximiantal.

Jukka Kumpuvuoris och Erkki Paaras förslag till förhandsutredningar skiljer sig på många punkter. Ingetera förslagen binder Social- och hälsovårdsministeriet.

På Social- och hälsovårdsministeriet påbörjas nu fortsättningsarbetet, vilket innebär ett förenande av utredningarna och en beredning av regeringens proposition. De båda förhandsutredningarnas utvecklingsarbeten förenas. Beredningen fortsätter genom bedömning av ekonomiska och andra aspekter. Man förväntar sig att propositionen om lagarnas förenande skall vara klar år 2007.

Jukka Kumpuvuori, Juridisk förhandsutredning beträffande sammanföringen av handikapptjänster och lagen för utvecklingsstörda, Social- och hälsovårdsministeriets utredningar 2004:14

Erkki Paara, Arrangemang och "know-how" gällande handikapptjänster. Utredning om sammanföring av handikapplagarna, Social – och hälsoministeriets utredningar 2005:4

Min tvåspråkiga barndom

Hilkka Kasurinen

Jag föddes i en tvåspråkig familj: min mor var finskspråkig och min far svenskspråkig. Hemspråket var både finska och svenska. Tyvärr glömde jag svenskan redan under skoltiden.

Vi flyttade till Helsingfors före kriget år 1939. Sedan inkallades min far. Mamma satte mig i finsk skola. Det fanns ingen svenskspråkig i skolan, alla talade bara finska. Naturligtvis glömde jag svenskan nästan helt och hållet. De finsk- och svenskspråkiga var på den tiden så isolerade från varandra att de inte hade någon kontakt med varandra. Så förblev jag finskspråkig.

På den tiden fanns det inga språkkurser, och om det fanns så var de privata och dyra. Då var också läroverken avgiftsbelagda och alla hade inte råd med dem heller.

Min första man var svenskspråkig, men han talade svenska bara med sina egna släktingar, inte inom familjen. Sedan blev jag döv och hörde inte ens den lilla svenska liksom

inte heller finskan. Till all lycka har jag kvar förmågan att tala finska. Som hjälp har jag teckenspråket på finska. För många år sedan studerade jag även engelska vid Arbetarinstitutet med hjälp av en tolk.

Jag tycker om många språk, språk utgör en rikedom. Om jag inte hade varit döv skulle jag säkert ha studerat många språk. Det är bra att kunna så många språk som möjligt. I en tvåspråkig familj skulle finska och svenska gå hand i hand. Eftersom det i Finland redan finns så många nationaliteter, är det svårt att klara sig med enbart finska. Språkinläringen får inte bli ett tvång, men det är dumt att undvika olika språk.

Den lilla engelska jag kunde, har jag nu glömt helt och hållet. Jag hade inte användning för den engelska jag lärde mig: det fanns inte någon att prata med så att språket hade hållits i minnet. Jag har redan genomlidit smärtan av att ha glömt dessa språk. Man kan inte göra någonting åt att livsvillkoren förändras i olika skeden.

Distriktssekreterare informerar

Hej!

Tiden går så fort, våren har kommit, snön smälter och vi har bar mark, dammet yr på gatorna, och städpatrullerna har mycket att göra. Snart tittar tussilago och sipporna upp ur marken, det nästan spritter i kroppen av vårkänslorna.

Ni skall få lite info om vad som är aktuellt, jag har mina sista semesterdagar från förra året som jag tar ut vecka 16, 18-22.4. Förra numret berättade jag om Helen Keller världskonferens som Finland är värd för 3-7.6.-05, en stor global händelse i vårt land, många har anmält sig. Klubben skall ordna en resa till Tallin i mitten av juni, resan planeras förjande klubbträff som infaller 13.4, om du är intresserad kan du anmäla dig till undertecknad och få mera information, nu vet jag inget annat än att den eventuella resan är i mitten av juni. Förra året var vi på Åland och det var en lyckad resa. Krav vi brukar ställa är att alla har personlig ledsagare eller tolk. Eftersom klubben inte har mycket pengar så står alla för sina egna kostnader.

Vårliga hälsningar!

Inga

Inga Lassfolk-Herler

Hovrättsesplanaden 20 B, 65100 Vasa

inga.lassfolk-herler@kuurosokeat.fi

puh/fax 06 - 312 8510, gsm: 0400 - 107 302

KÄNSELSPRÖTET 31.årgången, ISBN 0358-2280,

Utgivare: Föreningen Finlands Dövblinda rf.

Redaktören: Chefredaktör Tuija Lehtonen, tel. (09) 54953521, Redaktör Raili Karisaari, tel. (09) 54953521, email: tiedotus@kuurosokeat.fi och NKL frontdoor.

Redaktionsråd: Riitta Ruissalo (ord.för), Tuula Hartikainen, Unto Honkanen, Eija Metsämäki, Anu Mikkola, Raili Karisaari (sekr), Tuija Lehtonen.

Årgång 150 mk. **Tidningen utkommer** 11 gånger om året med storskrift, punkter, som långsamt ljudband, som video samt, i NKL server och svenskspråkig översättning.

Abonemang och adressändring: Föreningen Finlands Dövblinda rf, PB 40, 00030 Iiris

Tel. (09)5495 350, texttel. (09)5495 3526, fax (09) 5495 3517,

email: kuurosokeat@kuurosokeat.fi, Internet: <http://www.kuurosokeat.fi/se/>